

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér aora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt.

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. Előfizetési áraink: Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 korona. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek”-et 10 koronáért kapják.

Az időjárás vármegyénkben.

A viharágyu kétszögletlenül hasznos találmány, de mivel még nincsen a különböző helyzetekre való figyelemmel sokszoros vizsgálat és tapasztalat után mindenütt kipróbálva, hatása több helyett nemcsak kétszögletű, hanem éppen ellenkező eredményűnek bizonyult. Már is annyiféle viharágyu van, hogy a laikus alig tud eligazodni rajtuk, arra pedig éppen képtelen, hogy hatás tekintetében valamennyit jól megfigyelhesse. De ha már a viharágyuk különben egyszerű szerkezetével tisztába is jött a kezelőjük; ha alaposan kitanulta a töltények anyagát; ha némi tájékozást szerzett a részletes és egyenes állású töltések irányzásának módjairól: még ez nem teszi teljessé tudományát. Hosszu gyakorlat, nagy tapasztalat és kiválóan tiszta látás kell ahhoz, hogy apróra kitanulva a legfinomabbakat és vidéke helyzetét, meg tudja állapítani azt is, hogy mikor és mely fellegek hordják magukkal a viharos, pusztító jégesőt, mert ha ezt nem ismeri fel akkor nemcsak ok nélkül puffogat, hanem sokszor megtörténik, hogy egy veszedelmesnek vélt, valójában pedig nagyon is ártatlan fellegecske felülcsúszva keményen lövöldözve, olyan vidám záport szerez nyakába, mely hiányos tudományát és számítását alaposan eláztatja, nem is számítva ehhez azokat a gratulációkat, melyekkel böles és körültekintő (?) eljárásiért az éppen szép, esendes időt, meleg napot ohajtó gazdák üdvözlnek. És hogy teljes legyen a komikum, nem éppen utolsó mulatság lehet az a látvány sem, midőn az agyu-mester és segédei észrevéve tévedésüket, ide-oda szaladgálva eszreket mosóteknőket tartanak az égre abban az ártatlan hiedelemben, hogy elfoghatják az eget esatornáiból bőven ömlő víztömeget és így szárazon tarthatják a viharágyuhoz való puskaporukat és legalább — önmagukat.

Valami ehhez hasonló történet a mi közéletünkben, mely hogy egy kissé fülledt, lomha, egy kissé rideg és barátságatlan, sőt bizalmatlan jellegűvé kezd válni, nem

lehet tagadni. Nehány hettel ezelőtt egy hírecske jelent meg egy kolozsvári lapban, részben felületes, részben általános; látszott, hogy valami kis reporter írta, ki minden további nagy gondolat és gonosz szándék nélkül egyszerűen meg akarta érdemelni lapjának tiszteletpéldányát. De hát a mi álmos, szürke egünkön feltűnő eme kis könnyű barányfelhőt eber örök aggódo szemei hamar felfedezték s nem vizsgálva a felhőcske mivoltát, menten le is lótték. Ami igaz, az igaz, a viharágyu teljesítette kötelességét: nagyot puffogat, oly nagyot, hogy kelletlenül is nagyobbab szólt. Hangja messze elhallatszott egen és földön, a hang természeténél fogva. Megrázta a kis felhőcskét és szomszédjait körös-körül. Megrázta, de miután az éppen nem rejtett vihart és jégesőt magában, a kemény dörrenésre összeverődött fellegek, ahelyett, hogy szép esendesen, amint aratáskor illik, tova usztak és eloszaltak volna, váratlanul olyan bőséges záporosót rögtönöztek, hogy öröm volt nézni. Természetesen sok sürgős mezői munka akadott fenn a nem kért és nem kívánt zápor miatt, de hát bőven levén esővíz, a régi pokhálós portán nagy mosást lehetett végezni s a zápor nyomában szétáradó friss levegővel kiszellőztetni, úgy, hogy végül is — jól megfontolva a dolgot — még elismeréssel lehet fogadni azt a nagy „agyuást”, mely egy kis záporpróba árán akaratlanul is friss levegőáramlást, friss életkedvet indított meg az Aranyhegyektől kezdve a Marosvölgyön végig, s a Székás térségein át, bizonyára olyan eredménytel, melyet a vett hírek szerint szívesen üdvözölnek szerte-szét a megyében mindazok, kik közeletünk pangását, társadalmi életünk monotonitását érezve, egyelőre visszavonultak ugyan, de várva-várják a pillanatot, melyben az eleven tevékenység színtere, lépve, szívök érzeményét nyíltan kifejezhessék s egyetértő ohajtásukat alkotmányos módon valósíthassák.

Werner Gyula beszámoló beszéde
Zalathán július 14-én.

(Folyt. és vége)

Azután áttér kerületének saját érdekeire: általános tetszés között vizsgálja, hogy a tudomására jutott közérdekű ügyekben miként járt el és beszédét így folytatja:

Zalathna két jeles fia közül az egyik nincs többé. Halálának esete megrázta az emberek szívét, de csele-

kedetei, életének munkássága, bánatos emlékezete élni fog mindig a nagyvilág országutjától félreeső eme völgyekben s élni fog neve ama kőbe vésve, amit Zalathna hálaja és szeretete állít Lukács Béla emlékének.

Ha a lefolyt öt év alatt kerületem javára egyet-mást kivinnem sikerült, nekik köszönöm, köszönöm a halottak és az élőknek egyaránt.

Midőn törekvésem iránt tanusított, valóban atyai jóindulatként soha el nem muló hálámat itt nyíltan hirdetem, a fájdalom könnyével adózom az elhunytnak, további támogatását kérem Magyarország pénzügyminiszterének. Mert eröm elégtelen voltának tudatában kerületem javára sikeres munkára csak az ő támogatásával vállalkozhatom.

A szabadelvű és nemzeti politika zászlaját adták önk kezembe öt év előtt. Hogy szereztem-e diadalt és tiszteletet neki, nem tudom, nem én vagyok rá hivatva, hogy megítéljem. De ha cserlombot nem is fűztem a zászlóra, tisztán és mocskotalanul hoztam azt vissza, úgy, ahogy az önk kezéből átvettem. (Zajos eljenzés.)

A miniszterelnökről.

A jövő titkába nem láthat az emberi szem. De bármi következzék is ráunk, maradjon sima a politikai élet tükré, sima, rózsás és gond nélkül való, mint a fiatal leányok homloka, akár szántsák fel nagy viharok szélveszei: az ország hajóját elmerüléstől nem félttem, amíg Széll Kálmán kezében látom a kormányrudat.

Én, akit a visszalépett miniszterelnök urhoz a szeretetnek és hálának kötelei fűznek, s aki sohasem fogom megtagadni, se megbánni azt a buzgóságot, amivel őt kormányzatának jó és rossz napjaiban támogattam: tartózkodás nélkül hirdetem, hogy teljes odaadással, minden utógondolat nélkül, sőt a jól teljesített hazafias kötelesség öntudatával és lelkesedésével szolgálom a Széll Kálmán politikáját. (Élénk helyeslés.)

Széll Kálmán politikája Deák Ferencz nagy iskolájának méltó folytatása.

Ez a politika, mint valami királynő, ragyogó sikerek és eredmények értékes gyöngysorát viseli nyakán. Ez a politika átalakítólag hat egész közéletünkre. Ez a politika szabadelvű is, nemzeti is, okos is, bátor is, nemes tartalmában és klasszikus megnyilatkozásának formájában. E politika nemcsak együtt tartja, de mindjobban összeforrasztja az új, értékes politikai erőkkel

TÁRCSA.

Kinek amint tetszik.

Írta: Antonio Ghislanzoni.

A Közérdek részére olaszból fordította: Dr. Szőcs Géza.

(Folytatás.)

Klotild válasza erre a levélre a következőleg hangzik: „Kedves szeretett barátom!

Mikor kezdedbe jut ezen levelem, Te már asszony leszel. S hogy a jó hírért én is hasonlóval szolgálhassak neked, tudatom, hogy tizenöt nap múlva én is egyesülök azzal a férfival, akit imádkozok. Az én vőlegényem nem gazdag ember, nem is tagja részvénytársaságoknak, vagy igazgatóságoknak, hanem: fiatal költő, akinek neve a hírlapokból ismeretes, aki pár héttel ezelőtt jött ide Varese-be ismerősei látogatására.

Leírom neked őt, bár nem hiszem, hogy élet-híven le tudjam írni, de mégis megkísértem.

Képzeld egy huszonöt éves, sápadt arcú, csinos fiatal embert szomorú, de azért oly végtelenül szelid és kedves tekintetű szemekkel, hogy egyenesen a szív kellő közepébe hat el nézésük; kicsike, most növekedő szép fekete bajusszal, s végtelenül finom, gyöngéd magaviselettel.

Hangja kellemes, beszéde sima, nyájas és könnyen folyó, modora udvarias, de önérzetes. Mások azt mondják, hogy tehetséges fiatal ember; én azt mondom, hogy imádatraméltó fiú.

Hogy hogyan ismerkedtünk meg, s milyen módon

keletkezett szerelmünk, el fogom neked bőven beszélni, ha ígéretedet beváltod és meglátogatsz.

Röviden csak annyit mondok, hogy családunk, de különösen apám, nem nagyon voltak hajlandók beleegyezni házasságunkba. De az én jó anyám a pártomon volt (különben én is úgy tettem volna, ha anya volnék) s nagy nehezen sikerült kivívnia, hogy végre megtarthattam eljegyzésemet Leoní Alfrédval.

Leoní Alfréd! Mit szólsz ehhez a névhez kedvesem? Azt hiszem, ezt a nevet mindenki ismeri Olaszországban, aki csak újságot olvas.

A neve is hasonlít azokhoz a nevekhez, amelyeket a francia regényekben olvastunk iskolás leány korunkban. Azt hiszem, emlékszel, hogy minden szép regényhőst Alfrédnak hívnak a francia regényekben is.

Különben ő maga (bocsáss meg drágám, amiért mindig csak róla beszélek, de én most nem tudok másról) olyan, mint a regényhősök szoktak lenni. Nem is hittem soha, hogy ilyen emberek a valóságban is létezzenek; azt hittem, hogy csak a regényírők képzeletében vannak ilyen férfiak. Most látom, hogy vannak az életben is.

A mi menyegzőnk minden fényezés nélkül fog megtörténni. Alfréd szegény és nem tud érettem anyagi áldozatokat hozni, és én nem is kívánok tőle semmit. Állást kapott Milanóban, szerény fizetéssel ugyan, de mégis biztos állást, mert nem akart engem bizonytalanságba vinni, bár én elmentem volna vele akár a halálba is.

Rögtön menyegzőnk után el kell állását foglalnia, s mi az ő szerény fizetéséből, s abból a kis járadékából

fogunk élni, amelyet apám az én részemre menyasszonyi ajándék gyanánt biztosított.

Oh istenem, milyen szép és jó dolog lenne, ha Te is eljöttél az én esküvőmre! Egyszerű, nagyon egyszerű lesz, az igaz. Elmegyünk a templomba, onnan visszajövünk haza, apám házába. Egy pár rokon és jó ismerős lesz csak jelen. Elfogyasztunk egy kis lakomát, aztán énekelünk, Alfréd elszaval egy pár új költeményt az ő gyönyörű hangján, tánczolunk is egy kicsit, aztán búcsút mondunk, elválnak a mi kedves rokonainktól és barátainktól, hogy isten tudja mikor lássuk őket ismét viszont.

A versekben én is benne leszek — a versek csak rólam fognak szólni! Istenem, milyen szép dolog egy költő kedvesének, feleségének lenni! Egész nap nem tevék egyebet, mint hallgatnám az én vőlegényem verseit.

Azok a versek! Az ember szívéhez szólnak, elandulítanak, visszaemlékeztetnek gyermekeségem derűs napjaira, amikor boldogan kergettem a pillangókat a virágillatos mezőn, réten; a rímek úgy csengnek, bongnak, mint a kis kápolna harangja, s mikor egy-egy szomorú költeményt hallok, vagy olvasok, oly igazán érzem a világ minden szenvedőjének fájdalmát, mint még soha életemben ezelőtt.

Aztán azok a gyönyörű kifejezések, amelyekkel engem elhalmoz?! Az én homlokom hasonlít a derült égre; mosolygásom a paradicsom maga, s akit én szeretek, az boldogabb az isteneknél. . . . Milyen szép dolgok, s milyen szép dolog egy ifjú szerelme, hát még egy ifjú költőnek szerelme!

meggyarapodott szabadelvűpártot. A párt tagjai régiek és újak, versenyre kelnek egymással a Széll Kálmán politikájának odaadó támogatásában.

Tisztelt választó polgárok!

Minden ember életének kell, hogy kitűzött célja legyen. Az én életcélem: szolgálni Magyarországot erdélyi részeit. Irodalmi művekben rajzolni dicsőséges múltját, aranykorát és szenvedéseit; s politikai beszédekben feltárni komoly veszedelmét.

Az erdélyi részek közelete engem testestől-lelkestől a magáénak vallhat minden körülmények között. Ezt ígertem önöknek öt esztendővel ezelőtt, s Isten a tanum, hogy megtartottam ígéretemet. (Éljenés.)

Még akkor is, ha e kerületben rakott fészketem levernek a politikai élet zivatarai még akkor is, a földre hullva is Erdélyről csipogók, amely nekem, vándormadárnak, meleg tanyát adott.

Azaz, dehogyan vagyok vándormadár! A vándormadarak akkor hagynak ott egy megszokott kedves tanyát s akkor sietnek déli tengerekhez, mikor a hideg, csipős idők beállnak. Én meg akkor sietnék önök közé, amikor — ne adja az Isten — a napsütés eltűnik e szép földről és zimankós idő közeledik. Amikor tehát, veszedelmes napokban, tűnni, szenvedni, küzdeni és áldozatul kellene dobnom magamat Erdély jövőjéért. (Hosszas, zajos, meg-megújuló éljenés.)

Az állami tisztviselők helyzetének javítása.

A Beszterce-Naszód vármegyei állami tisztviselők memoranduma.

(Folytatás)

A végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. t. cz. 54. §-a azt rendeli, hogy a tisztviselők rendes fizetésének legfeljebb egyharmada és ez is csak úgy vehető végrehajtás alá, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 800 forint a foglaláson túl is érintetlenül fenmaradjon.

Emek már 20 éve múlt, az életviszonyok azóta rohamosan drágultak, de a tisztviselők jelentékeny része még mindig lehetetlen problémával vesződik, 700 frt és ennél kisebb javadalmazásból igyekezik magát és családját fentartani.

Kerjük tehát az 1600 kor. évi minimális fizetést és a katonai lakberletményekkel a mostaniaknál méltányosabban arányosított lakpénzt. A miénkkel nem rendezettebb államháztartásnak örvendő osztr. örökös tartományokban ezen javadalmazás már biztosítva van.

Pedig köztudomású, hogy Ausztriában a megélhetési átlag 30%-kal olcsóbb, a szolgálati viszonyok a kevésbé zaklatott, az egyén életét, idegrendszerét jobban kímélő hivataloskodást inkább biztosítják és ami fő, hogy az ottani sokkal fejlettebb társadalmi élet következtében az osztrák köztisztviselő jelentékenyen kisebb jövedelmű, kulturális és egyéb társadalmi közelettel visel.

Minden állam, mely a köztisztviselők méltányos javadalmazásában az államgepezet kifogástalan működ-

désének egyik biztosítékát keresi, gondoskodott arról, hogy az előleptetésben öhibájukon kívül nem részeshető alkalmazottjai megfelelő korpótleket nyerjenek.

Egy futó pillantás a rangsorozati nevjegyzékek és összezárokba mindenkit meggyőzhet arról, hogy a mostani állapot e részben is tarthatatlan.

Csak a pénzügyi fogalmazási tisztikar IX—VII. fizet. osztályaiban az egy ugyanazon állást 10 evnél hosszabb idő óta elfoglaló tisztviselők száma a 18%-ot meghaladja.

Kernünk kell a korpótlekek rendszeresítését minden szolgálati ágazatban. Méltányos előleptetési rendszer mellett az ily módon előálló költségtöbblet budgetünknek amugy is csak jelentéktelen megterhelésével járna.

Az átköltözködési illetmények szabályozása is egyik módjával kínálkozik a jobb megélhetés biztosításának. Ma ugy all a dolog, hogy az előleptetés legtöbb esetben az eladósodást jelenti.

A XI—IX. fizetési osztályok valamelyikebe sorozott tisztviselő, aki további boldogulása érdekében 100 forintra jobban dotált, magasabb állásra kénytelen pályázni, ha célját érte, legalább is 3 évi fizetési többletet veszi fel kölcsönkép, legtöbbször uszorkamatra, hogy esetleg az ország tulso szelen kijelölt új állomását elfoglalhassa.

Oda kell törekednünk, hogy átköltözési tényleges kiadásaink előleptetés esetén is megterhítenek.

Tisztában vagyunk vele, hogy az eddigiekben felsorolt ohajaink teljesítése is költség-előirányzatunk tetemes megterhelésével járna. De hiszen a katonatiszti fizetések emelése is budgetterhet jelent.

És az illetékes tényezők megsem térhettek ki az 1680 kor. minimális tisztí fizetés szervezése elől.

Aki a cselet akarja, nem tőle függ, hogy akarja-e az eszköztököt is?

Az állami és magán háztartás közt egyik lényeges különbség, hogy az állami let fentartásához feltétlenül szükséges tényezők előre adva levén, ezekkel a tényezőkkel előre számolni kell.

Nem tőlünk függ, hogy Európa útközé pontján akarunk-e nagy hatalom lenni. Adott helyzet, hogy csak nagy hatalomként élhetünk. Ezért tartunk nagy hadsereget szinte állandó keszenletben.

Az sem lehet aktu tárgya, hogy akarunk-e önálló állami életet folytatni? Ha akarunk, pedig akarunk kell, nem zárkozhatszunk el az állami akarat érvényesítéséhez szükséges organizmus, a tisztviselői kar viszonyainak méltányos alapokon való rendezése elől sem.

Az ily módon való rendezésnek pedig két sarkalatos feltetele van: a tisztességes megélhetést biztosító javadalmazás és a hivatali állás bírói garanzsiakkal védett biztonsága.

Országossá vált mozgalmunk első fásisában is halottunk már olyan állítást, hogy javadalmazásunk emelése nem csak lehetetlen, de szükségtelen is.

Egy magas állású, szerencsére már 15 év óta nem aktív kormányfő eddig teljesen izolált véleménye

szerint az állam a mostaninál olcsóbb díjazás mellett is kap elég tisztviselőt.

Az a sok tapasztalatu közeleti szereplők keveset mondott, mert az állam a közhivatalokra ingyen is kap elég pályázót. Mi arról is meg vagyunk győződve, hogy nyilvános versenytárgyalás útján a köztisztviselői állások bérbeadása tetemes bevételi többlettel járna.

De vajjon az a bürokratikusan rideg szívvel számító elme saját vagyonának kezelését rábizná-e ily módon toborzott alkalmazottakra?

Mi az átlagos életviszonyok megfelelő javadalmazást a hibátlanul működő hivatali szervezet egyik lényeges biztosítékaként tekintjük, s mint anyagi helyzetünk javításának egyik további méltányos módozatát kerjük azt is, hogy a családok tisztviselőknél tetemesen lehetővé a gyermekeik neveltetéséről való gondoskodás. Ez most a legtöbb karársunknál csak a mindennapi kenyér rovasára történhetik. Holott a bírságpénzek, a büntetésekként előírt felemelt illetékek, időközönként a jötekyon állam sorsjátékok jövedelmével is növelve, könnyen volnának olyan alap létesítésére fordíthatók, melyből az állami alkalmazottak, gyermekeik számához kepest, azok neveltetésére állandó segélyt nyerhetnének.

A pénzügyorségi alkalmazottaknak, igaz, még a Bach-korszak kezdeményezéséből, nyolczmilliót erő aapjuk van. Egy ilyen alap, az áll. alkalmazottak gyermekei és árvái részére biztosított tandíjmentességgel kapcsolatban, mindenesetre jobban könnyítené helyzetünket, mint a mozgalmunk megkísérlett lefuvasával egyidejűleg felvetett hitelszövetkezeti eszme.

(Vége következik.)

Fürdői élet.

Vizakna, július hó.

Rég ideje nem volt oly élénk fürdő-idény Vizaknán, mint most. Több mint hatszáz fürdővendég sereglett össze az ország és a külföld (főleg Románia) minden részéből a kitünő sósfürdők használatára. Azonkívül naponként több száz ember szokott kirándulni Nagy-Szebenből a két vonattal, s különösen vasárnaponként majdnem veszélyessé válik a tolongás a vasúti megállóhelytől levezető úton.

A kitünő gyógyhatású fürdők megérdemlik a tömeges látogatást, s hogy Vizakna emelkedik, mutatják a méregdrága lakások, amelyek bizony meg mindig meg lehetős primitívek. Kivételt csak a Bressler-szálloda képez, amely kellemes szobákkal, jó konyhával és pontos ellátással válik ki a többi szálló és magánház közül.

A fürdői zenekar az idén kitünő. Kiküszöböltetvén a tavalyi vadász-munduros trombitások, most Bónis Gyula kitünő devali zenekara szórakoztatja a közönséget.

A közönség, tarka és különböző volta daczára, eléggé szórakozik; van egy-egy hangverseny is, mint például Koresek Vilma és társai, állítólag magyar színészek is adtak egy koncertet tányerozással egybekötve, ami elég szögyenletes a magyar színészetre nézve, s amit a központi színészegylet figyelmébe ajánlunk; azonki-

Isten veled, drága jó Valentinom; örvendek, hogy mind a ketten megtaláltuk az ideált, amelyet kerestünk, s mind a ketten boldogok vagyunk a magunk módja szerint. Ólel és esőkel szerető

Klotildod.

Varese, 18. október 18-án.

II.

18. október 15-én este Milanóban, a San Paolo téren levő Európa szállóban vettek lakást: Montorio Kristóf és neje Valentina, bizonyos szülőknek és más hozzátartozóknak kíséretében akik „voltak szívesek” elkísérni az ifjú párt kéjutazásában.

A társaságnak, mint ez képzelhető is, hatalmas étvágya volt, s örömlükben, meglegedésükben hatalmas vacsorát költöttek el, s ennek befejeztével elmentek a Scalaba végignézni a szini előadást.

Montorio urnak ez éppen nem volt valami nagyon inyére, mert — tekintettel arra, hogy nagyon el volt fáradva, vagy talán más okokból — inkább szeretett volna lefeküdni, mint színházba menni; de hát mit volt mit tenni, el kellett mennie a színházba a tisztelt rokonság kedvéért.

Színház után végre valahára megtörtént, amit oly nagyon kívánt, s ő egyedül maradt életének párjával, akinek ugy a színházban, mint az egész utazás alatt igen-igen jó kedve volt, és teljesen meg volt új helyzetével elégedve.

Réggel hét órákor már felkelt Valentina asszony, és fényolezkor résen volt a kimenésre. Hívta ferjecskejét setálai, aki bizony sokkal többre bec ülte volna az életet, ha feleségcskeje hajlandó volt volna beleegyezni az ő kívánságába, hogy tudniillik kocsizzanak ki; de végre is, ha az ember gavallér, engedelmesskednie kell,

mint fiatal házsnak, s az asszony kívánsága szerint kell cselekednie.

Valentina üde és könnyed volt, mint egy zerge, lepcsőről-lepcsőre ugrált, a nagy épületekben ugy szaladgált, hogy férje alig tudta követni; megnezett mindent, amerre csak jártak, mindent akart tudni, mindent közelről látni, kíváncsi asszonyok módjára.

Szegény Montorio ur alig tudta gyors lábaeskaju feleségét követni. Izzadott szegény, s ha gyöngédtelenek és udvariatlanok akarnak lenni, azt is mondhatnók, hogy bizony-bizony némelykor majdnem annyira jutott, mint nyaranta a derék ház-örző ebek, hogy majd hogy ki nem lógatta a nyelvét.

— Gyorsan öregem! Hát ennyire elhagyott a bátorság? Jer, siessünk.

Nyugtalan volt a természete, nem volt képes öt percig egy helyen megmaradni, aminek az lett a következése, hogy Kristóf ur sokszor elátkozta magában az egész életet, s szidta, mint a bokrot, azt az ostoba embert, aki a házasság intézményének feltalálója vala.

Montorio ur bizony nem volt valami nagyon fiatal legény, s a folytonos hajkurázsás meglehetősen kimerítette, ugy, hogy mikor a sok kirándulásból hazaértek a szállodába, ha lefeküdt, ugy elaludt, mint a bunda, s reggel is alig tudott a felesége lelket verni belé, hogy keljen már föl, mert menniök kell ide, meg amoda.

A házaspár egy hétig maradt Milanóban. Az utolsó napon, amikor Valentina férjét egy nagyobb kirándulásra hívta, ez kénytelen volt feleségének kívánságát megtagadni, mondván:

— Édesem, én képtelen vagyok erre, annyira ki vagyok fáradva, hogy borzasztó.

Mire Valentina így felelt:

— Montorio, Montorio, én sokkal erősebb férfiunak, sokkal különb legénynek képzeltelek...

A visszautazás körülbelül épp ugy történt meg, mint a Milanóba való utazás. De mégis, annyi különbség volt, hogy Valentina asszony most feltűnően rossz kedvű volt, s azt mondta, hogy nagyon fáj a feje.

Nem szóit egy árva szót sem.

Férje pedig, mihelyt beülték a vasúti kocsiba, megint melyen elaludt, mire a házaspárt kísérő rokonok egyike sokat jelentőleg csóválta becsás fejét.

Szerencsére azonban e fejszóválással nem sokat tördöttek azok, akikre tulajdonképpen vonatkozott.

Mikor megérkeztek otthonukba, Montorio így szólt feleségéhez:

— Édesem, megbocsáss, de én először kialszom egy kicsit magamat. Milanóban annyit járkáltunk, annyit ugrándoztunk, annyi kirándulást tettünk, hogy én nagyon kifáradtam. Legelőször is kipihenem magamat tehát.

Mire Valentina így felelt:

— Nagyon helyes, édesem. Feküdj csak le, édes uram. Jó éjszakát kívánok.

Valami tenorhangu énekes ugy éjjel felé oly szépen, oly lágyan dalolta az utcán, a Montorioék ablaka alatt:

Fin dall età più tenera
Tu fosti mia, lo sai;
Tu mi lasciasti, chi misero!
Anche infedel t'amai...

Valentina figyelt az énekesre, aki a hűtlen asszonyról dalolt, aki régen az övé volt, s akit ő, bár hűtlen lett, mégis szeret, s valami különös érzés támadt kebleben.

Montorio is fölébredt az éneklésre, de aztán ismét elaludt, mint aki jól ki akarja pihenni magát a fáradságos utazás után.

(Folytatása következik.)

vül Micséi vakációzó kerületi társulatának egy tagja. Szarvasi ur is adott enekestélyt, de miután sokkal több benne az önhittség, mint a művészet, ő sem nagy sikerrel díszkedhetett.

Vannak balok is. Így például vasárnap is volt egy, amelyre különös kivételképpen magyar nyelven hívták meg a közönséget. De e magyarságban nem sok volt a köszönet. Így például szóról-szóra ilyen mondat volt a plakáton nyomtatva: „A zene a fürdői Kurzene fog műkednyei.” Hogy ki fogalmazta, nem tudom, de érdemei jutalmául ajánlom az akadémia nyelvészeti osztályába levelező tagul.

Ami Vizakna város beletétét illeti, az nagyon mozgalmas a most folyó tagosítási tárgyalások miatt. A földművelő közönség kedélye meglehetősen izgatott, de lassanként majd csak nyugodt mederbe ter vissza minden, ha ugyan nemsokára ismét föl nem zavarja a nepet a képviselőválasztás, amire most nagy a kilátás, mert már járják a kerületet a mindenféle jelölt és önjelölt urak. Sz. G.

Vegyes hírek.

— **Zeyk Dániel** főispán ur ő méltósága a Margitszigeten töltött pár heti pihenő után e hó 27-én hazakerkezett s vármegyénk kormányzatát azonnal kezébe vette.

— **Dr. Jankó János**, kitűnő etnografusunk, a Magyar Nemzeti Múzeum etnogr. osztályának felügyelője, mint a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőse részéről kiküldött biztos, f. hó 24. és 25. napjain városunkban időzött; részletesen tanulmányozta és elismerő nyilatkozataival tüntette ki a Bethlen-kollégium szép regiszterét. Egyszerűsége ez alkalommal nagyon életrevaló s városunkra nevezetesen kulturális jelentőségű eszmét pendített meg. Óhaját fejezte ki, s egyszerűsége határozottan közműködését ígerte, hogy ezen tudományos kutatásokra kiválóan alkalmas helyen, hol a vármegyei etnografiának már jeles előmunkálatai is vannak, néprajzi múzeum állítsanak. Ezen ügyben kilátásba helyezte, sikeres kezdet után, az országos támogatást. A kitűnő tudós f. hó 25-én a déli vonattal távozott Gyulafehérvárra körútját folytatni.

— **Dr. Bartók György** erdélyi ev. ref. püspök családjával a borszéli fürdőre utazott hol üdülés végett huzamosabb ideig tartózkodni.

— **Göllner Árpád** máv. oszt. mérnököt, ki családjával együtt kedves tagja volt társaságunknak, Medgyesre helyezték át hivatalfőnök; minőségben. Amennyire örvendünk előléptetésének, épp annyira sajnáljuk eltávozásukat.

— **Máté István**, a fővárosban élt hegedű-művész, ki vármegyénkben, Gergelyfán született, közelebbről Budapesten elhalálozott. Mindvégig nőtlen maradt, s határozott tehetsége dacára sem tudott előnyösebb állást kivívni. Nyugodjék békevel!

— **Halálozás.** Fialat életet oltott ki Felvinczen a kegyetlen halál. Schiessel Honka, Schiessel Albert jarási orvos és neje Hitmayer Anna leánya, szüleinek szemefénye, folyó hó 26-án hosszas szenvedés után 18 éves korában meghalt. A korán elhalt fiatal leány temetése folyó hó 28-án lesz. Nyugodjék csendesen!

— **Termési kilátások.** Az eddigi esős meleg időjárás igen kedvező volt vármegyénkben a szőlő fejlődésére. A szépen fejlett fürtök mennyisége általában mindenütt, de főleg az erdélyi Hegyalján, igen bő szüretre nyújt kilátást, különösen ha jégverés nem teszi tönkre a szép kilátásokat. Gyümölcs csak helyenként van bővebben, de ez is selyi a tulságos esőzést s már a fán rothadásnak indult. Kukoricza igen jól fejlődik.

— **Bessenyei Ferencz** képviselő, a Ház ötletes humoristája, a napokban nyilatkozatot tett közzé, hogy a közelebbi képviselő-választáson nem szándékozik magát jelöltetni, hanem a magánéletbe vonul. Elhatározására azon körülmény bírta, hogy kerületében egy másik, most szintén szabadelvűpartí, de a volt nemzeti párt elveit valló egyén szándékozik ellene fellépni. Kimaradása bizonyára kellenetlenül érinti sok jó barátját.

— **Mulatság.** A nagyenyedi iparos-önképzőkör 1901. évi augusztus hó 4-én saját könyvtára javára a sétatéri fedett táncz helyiségben zártkörű nyári táncz-vigalmat rendez. Kezdeté d. u. 5. órákor. Belépődíj: Személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona 50 fillér. Felülvezetése köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Tánczestély.** A marosújvári szegénysorsú iskolás gyermekeket segélyező Erzsébet-egyesület gróf Teleki Ádámé ő méltósága védnöksége és nagyságos Friedenlieb Fritz Pálné elnöklété alatt 1901. évi augusztus hó 3-án a „Liget”-ben műsoros nyári táncz-estélyt rendez a következő műsorral: 1. „Nyitány.” Magyar vigjáték Keler Bélától. Előadja a bányászzenekar Richter Károly, Lieman Antal, ifj. Pásztor

Gyula és Kovács Kelemen urak közreműködésével. Karnagy: Rák János ur. 2. Monolog. Előadja: Janesó Adrien kisasszony. 3. „Ch. de Beriot. IX. hangverseny.” Hegedűn előadja: ifj. Pásztor Gyula ur a bányászzenekar kísérété mellett. Karnagy: Rák János ur. 4. „A holt költő szerelme.” Irta: Jókai Mór, zenéjét szerelte Liszt Ferencz. Előadja: Barabás Lajosné ő nagysága. Zongorán kísérő Binder Jozsefné ő nagysága. 5. „Büvös vadász” Nagy opera Webertől. Előadja: a bányász vonós-zenekar Richter Károly, Lieman Antal, ifj. Pásztor Gyula és Kovács Kelemen urak közreműködésével. Karnagy: Rák János ur. 6. Magyar népdalok. Előadja: Pásztor Gyula ur hegedűn és zimbalmón Richter Károly ur. 7. „Silvia Ballet.” Massenetől. Zongorán előadja: Szabó Albertné és Binder Jozsefné ő nagyságaik.

Közgazdaság.

Jó tanácsok a répatermelőknök.

Gazdasági növényeink közül alig van egy is, amelynek oly nagy jelentőséget tulajdoníthatunk, mint éppen a takarmányrépa. Mióta állattenyésztésünk a földművelésügyi kormányzat elismerésére méltó áldozatkészége folytán a kisgazdák körében is fokozottabb fejlődést nyert, ugyszólván nincsen gazda, aki takarmányrépa termesztésével ne foglalkozna; mert tudatában van annak, hogy a takarmányrépa az állattenyésztésnél mellözhetetlen, s hogy az gondos műveléssel jelentékeny jövedelmet is szolgáltat. Megfelelő műveléssel, trágyázással és fajtakiválasztással egyetlen kultúránknak természet sem fokozhatjuk annyira, mint éppen a takarmányrépát. Gabonaféléknél a kellőnél több trágya nem ritkán csökkenti a termést; ellenben a takarmányrépánál az elő nem fordult. Harmincz korona áru műtrágya e termést 100 méterhátsával is emeli, s ha a répa értéket csak 80 fillerre tesszük, akkor a holdankénti jövedelem 80—90 koronával is fokozható.

Természetes azonban, hogy egyedül a műtrágyával ilyen eredményt még nem érhetünk el, hanem az is szükséges, hogy a talaj megmunkálása tekintetében is a lehető legnagyobb körültekintéssel járjunk el. A szántás legyen mély, a porhanyitónak, boronáknak, de különösen vetés után a hengernek juttassunk megfelelő szerepet. Vetésünk legyen sűrű, mert nem az a helyes, ha óriási, de kevés répara törekszünk, hanem közepes nagyságúra, de egyuttal sokra. 45 centiméter sor- és 30 centiméter növénytavolság a legmegfelelőbb. Vetőmagul olyan fajtát válasszunk, mely bőven termő, s mely a gyakorlati kísérletek alapján bő tápanyaggal bíró egyedeket szolgáltat. Holdanként 12 kg. mag feltétlenül szükséges, ha azt akarjuk, hogy a sorok hezagosak ne legyenek.

Bő termő répák: az eckendorfi, a Golden-Tankard s a Kirscha-Ideál; mind ezek hengeralakúak s a földből két harmad részre kinőnek, tehát könnyen kiszedhetők, s miután nyakuk vékony, levelük kevés, könnyen is tisztítható. A szárazságot is nagyon jól bírják, mert gyér levelzetük miatt kevés vizet párologtatnak el.

Ápolásuknál különösen az egyezéses idejében elvégzésére és a kapálások gyakoriságára kell tekintettel lennünk.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Muharmag és tarlórépamag igen erős mértékben forgalmaztatott. Jóllehet a hajor eredetű tarlórépamag ára mintegy 50%-al emelkedett, mégis megbízhatóságánál fogva ezen minőségű áru részesült előnyben. Őszi káposzta repce takarmányozási célokra a legkeresettebb cikkek közé tartozik és öregszemű fekete finomhéjú áru könnyen helyzetetett el 2—3 koronával a napi áron Ó felül. szi borsó némileg vásároltatott, ősz büköny és homokbüköny azonban még eddig nem ajánlatott. Biborheremag nagyobb mennyiségben kínáltott, de csak alacsonyabb árák mellett talált vevőre. Külföldi jelentések szerint a fümagvak, különösen a csomos-ebir és juh-csenkusz aratási kilátása igen kedvezőnek mutatkozik.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában

Hirdetéseket

felvesz lapunk kiadóhivatala.

Sz. 4617—1901.

Pályázati hirdetmény.

A ponori körjegyzői állás üresedésbe jövén, ezen állás szabályszerű betöltésére pályázatot hirdetek.

Ezen körjegyzőség Ponor, Remete és Kisgyógyapatak községből áll; székhelye: Ponor.

A körjegyző javadalmazása: törzsfizetés 960 korona; lakbér és rendszeresített mellékjárulokok: 256 korona.

A választás 1901. évi augusztus hó 7-én d. e. 9 órákor Ponoron a körjegyzői irodában tartatik meg.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmüket folyó évi augusztus hó 4-én este 5 óráig Nagy-Enyeden a főszolgabírói irodában nyújtsák be, mert a később érkező folyamódványok már tekintetbe nem vétethetnek.

Nagy-Enyeden, 1901. július hó 21-én.

Szász József,

főszolgabíró.

1—2

Sz. 929—1901. I.

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye kir. tanácsos alispánja az 1901. évi július hó 24-én kelt 12.156 számú rendeletével a nagyenyedi honvédlaktanyánál igényelt helyreállításokat, fürdő-medence és konyha-épület létesítését 8340 kor. 49 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az 1901. évi augusztus hó 3-ik napjának d. e. 9^{1/2} órájára a nagyenyedi állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebb munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kifizető nap d. e. 9^{1/2} órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. 3568 1—1

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. július 25-én.

Sz. 930—1901. II.

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsága az 1901. évi július hó 10-én kelt 1326 számú rendeletével a vármegyei kórház orvosi lakháza kibővítését 2888 kor. 05 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1901. évi augusztus hó 3-ik napjának d. e. 9 órájára a nagyenyedi kir. állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebb munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kifizető nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. 3547 1—1

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. július 25-én.



Ha látlak, oh Zacherlin, a szívem is dobban;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban ami van, haszontalan dib-dáb;
Attól ugyan nem döglik se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, aki készíti, százszor és ezerszer,
S valahol függ a Zacherlin-plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.